

Nr 72 för december 2024

Kalendarium

4 december

Totalförsvarsinformation –
Kvibergs kaserner

(R)= regionaliserad militär
kurs, (R)= regionaliserad
MSB-kurs
(F) = Förbandsmedelsupdrag

Aktuell information hittar du
på vår hemsida:

<http://www.forsvarsutbildarna.se/goteborg>

Kontaktuppgifter

Adress

Övre kaserngården 4C,
Kvibergs kaserner
415 27 Göteborg

telefon

070 828 08 52

Redaktör

bertil.garpland@forsvarsutbildarna.se

Regeringen har kommit med sin försvarsproposition. Den bygger på Försvarsberedningens rapport "Stärkt försvarsförmåga - Sverige som allierad.". Stor enighet råder om försvarsberedningens förslag. Nedan redovisas de bilder som visades på Regeringens presentation.

Vår vana trogen har vi med ett avsnitt som är hämtat från Kungliga Krigsvetenskapsakademiens blogg. Det handlar om armens framtida stridsmiljö.

Förbundet har redan aktiviteter igång inför 2025. Antagningsprocessen till GU-F i Göteborg v 8-9. Är full gång. Vi kan redan ha 30 - 35 kandidater och ungefär hälften för pistol och hälften för AK4, som det ser ut just nu. Vi har också deltagit i konferensen för styrelseordförande och "höstkonferensen" för förtroendevalda i försvarsutbildarna – vi återkommer med mer info.

Vi redovisar också några rapporter från genomförda event. Året går mot sitt slut. Vi har en aktivitet kvar och det en två timmars totalförsvarsinformation på förbundslokalen på Kvibergs kaserner. Mer om det längre fram.

Vi redovisar också den preliminära utbildningsplanen för 2025, se nästa sida.

Bild: Regeringen ingår i Totalförsvar

Förbundets planerade verksamhet under 2024-2025

(R)= regionaliserad militär kurs, (R)= regionaliserad MSB-kurs
(F) = Förbandsmedelsuppdrag

Rekryteringsmål: HV sjukvårdare 3, CBRN 2, Infobefäl 1, Pionjär 1 och kompl. rekrytering regional sjukvårdsförstärkning 8.

Datum	Verksamhet
2024	
13 nov	Medlemsaktivitet; information till nya medlemmar. Via Teams
4 dec	Totalförsvarsinformation – Kviberg - Medlemsaktivitet
2025	
29 jan	Hemberedskap – FDS!. Kviberg
1 febr	För din säkerhet-POC TEAMS (R)
20 febr	Totalförsvarsinformation Kviberg - Medlemsaktivitet
15/2-28/2	Grundläggande soldatutbildning för frivilliga GU-F (R)
21 mars-23 mars	Military Weekend, prova på kurs, Göteborgs garnison (R)
22 mars	Military Day (R) GBG Garnison
27 mars	Förbundsstämma med Försvarsupplysning
22 maj	Hemberedskap - FDS, Kviberg
30 juni-4 juli	Ungdom teama sjukvård, Väddö (R)
5-7 sept	Military weekend – ungdom Göteborgs garnison (R)
18 sept	Hemberedskap – FDS!. Kviberg
22-28 sept	Beredskapsveckan inkl FDS event
4 okt	Soldatprov: Medlemmar inkl. ungdomar och för Hemvärnet
18-19 okt	Civil beredskap grunder. Tylebäck (R)
26 -31 okt	Ungdom Tema uniformsyrken (R) Göteborgs garnison
13 nov	Medlemsaktivitet; information till nya medlemmar. Via Teams
20 nov	Hemberedskap -FDS!
3 dec	Totalförsvarsinformation – Kviberg - Medlemsaktivitet
v. 1-52	Web-föreläsningar vuxen
v. 1-52	Ungdom enl. kap 2.3, inkl tävling HvSS

Fakta

Sveriges försvar, från kalla kriget till när det var som minst:

96 procent av krigsorganisationen försvann.

30 brigader blev 1.

42 flygdivisioner blev 6.

46 ytstridsfartyg blev 7.

4 kustartilleriregementen blev 1.

Antalet värnpliktiga minskade från 25 000 personer till 4 700.

Källa: Försvaret av Sverige

Totalförsvaret 2025 - 2030

Utdrag ur regeringens presentation av försvarspropositionen

- Ett väpnat angrepp mot Sverige eller våra allierade kan inte uteslutas. Rysslands invasion av Ukraina har i grunden försämrat det säkerhetspolitiska läget för Europa, Sverige och närområdet.
- Ryssland har ställt om samhälle och ekonomi för en långvarig krigsinsats och riktar hybridattacker mot Sverige och våra allierade.

Regeringskansliet

- Kinas agerande påverkar säkerheten i det euroatlantiska området, liksom utvecklingen i Mellanöstern och i den indopacifiska regionen
- USA:s strategiska fokus på Kina bedöms leda till en ökad förväntan på engagemang och agerande från europeiska och asiatiska allierade.
- Sverige utgör nu en del i Natos gemensamma försvar och integreras successivt i Natos operationsplaner.
- Svensk förmågeutveckling i takt med Nato. Förmågemål för Sverige kommer under 2025.
- Svenska bidrag till Natos avskräckning och försvar – FLF i Lettland och Finland, Air Policing, stående marina styrkor.
- Stödet till Ukraina utgör en central del av svensk säkerhets- och försvarspolitik. Ukrainaram om 75 miljarder 2024-2026.
- Omfattande svenskt militärt stöd till Ukraina påverkar uppbyggnaden av Sveriges försvar.
- Lärdomar från kriget i Ukraina omhändertas i utvecklingen av det svenska försvaret

- Historisk satsning på det militära försvaret – närmare 174 miljarder kronor fram till 2030. 2,6 procent av BNP till 2028 enligt Natos sätt att räkna.
- Ett starkt militärt försvar med personellt och materiellt uppfyllda krigsförband som används i insats varje dag.
- Paradigmskifte för det civila försvaret – 37,5 miljarder kronor fram till 2030.
- Ett motståndskraftigt civilt försvar som bidrar till det militära försvarets förmåga, säkerställer de viktigaste samhällsfunktionerna, skyddar civilbefolkningen samt har förmåga att upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar
- Ett uthålligt totalförsvar som en väsentlig del av Natos avskräckning och försvar.
- Krigsorganisationen från 88 000 idag till 130 000 år 2035.
- Fyra armébrigader färdigställda till 2030.
- Ökade värnpliktskullar upp mot 12 000 per år 2032-2035. Utökad repetitionsutbildning. Alla personalkategorier förstärks

- Anskaffning av ytterligare förnödenheter, särskilt ammunition.
- Särskild satsning på luftvärn.
- Anskaffning nya ytstridsfartyg, modifierade Visbykorvetter samt personalsatsning på marinen.
- Anskaffning av nya Archerpjäser.
- Införande av Jas 39E. Anskaffning av tre stycken S106 Global Eye
- Långräckviddig bekämpning – kryssningsrobotar, sjömålsrobotar, kustrobotar och raketartilleri.
- Anskaffning av drönare och patrullrobotar.
- Digitaliseringssatsning
- Lednings- och sambandssystem till Försvarsmakten för operativ förmåga
- Försvarsunderrättelseförmågan – moderna tekniska system
- Moderniserad sensorkedja.
- Satsningar på forskning och innovation. Civil teknik i militära system.
- Rymdförmågan – anskaffning och möjligheten att sända upp satelliter.

- Det civila försvaret ska byggas utifrån de krav som kriget ställer.
- En framåtlutad kultur präglad av handlingskraft.
- Utveckling av beredskapsstrukturen samt möjligheter till utökad civilplikt.
- Prioritera de åtgärder som snabbt ger störst effekt och därmed höjd förmåga inom de viktigaste samhällsfunktionerna.
- Stärkt förmåga att stödja Försvarsmakten.
- Samhällets motståndskraft är en del i Natos samlade avskräckning och försvar.

- Det ekonomiska försvaret behöver stärkas
 - Uthållighet i produktions-och flödeskedjor, produktionsomställning samt lagerhållning av nödvändiga varor inklusive insatsvaror.
- Ett starkt näringsliv som står sig i internationell konkurrens
 - Läger grunden för en robust försörjningsberedskap.
- Behov av utvecklad samverkan mellan stat och näringsliv
 - Regeringen har för avsikt att tydliggöra statliga myndigheters ansvar inom försörjning av kritiska varor och tjänster för totalförsvarets behov samt utrikeshandel.

Totalförsvarsdag på Volvo Cars.

Den 28 oktober hade verkstadsklubben på Volvo Cars bjudit in till en totalförsvarsdag. Den genomfördes på Hotell Scandic Backadal på Hisingen i Göteborg.

Verkstadsklubben hade engagerat Försvarsutbildarna i Göteborg. Som under fem timmar genomförde ett antal event. Peter Stenfelt och NB Garpland började med Hemberedskap-För Din Säkerhet! Fortsatte med Totalförsvarsinformation-Tillsammans försvarar vi Sverige. Vi avslutade med en timmes information om NATO.

Ser du något – säg något

En liten iakttagelse kan göra stor skillnad för säkerheten.

Säkerhet är allas ansvar. Om du ser något misstänkt, berätta det för någon.

1. Observera

Var uppmärksam på din omgivning. Särskilt:

- misstänkta beteenden
- förhållanden som avviker från normalbilden
- föremål som avviker från normalbilden.

2. Ta kontakt

Var serviceinriktad och inbjudande, inte konfrontativ. Säg saker som:

- Kan jag hjälpa till med något?
- Söker du någon person?
- Är det någon som känner till den här väskan?

3. Bedöm risken

Bedöm om situationen är misstänkt eller hotfull. Om du är osäker:

- Fråga en kollega.
- Fortsätt att observera.

Tänk på ditt kroppsspråk och vad du säger, så att du inte förvärrar situationen.

4. Skaffa hjälp

Kontakta din chef eller ring 112. Sortera dina tankar inför samtalet:

- Vad har hänt?
- När hände det?
- Var hände det?

Skilj på vad du **vet** och vad du **tror**.

Vad kan vara misstänkt?

- Person utanför målgruppen på platsen.
- Person som försöker smita genom dörrar eller kontroller.
- Person som uppehåller sig på platsen utan anledning.
- Person som döljer sin anknytning till annan person.
- Person som byter beteende när hen märker att hen är upptäckt.
- Sabotage av säkerhetsåtgärder.
- Person med överdrivet intresse för säkerheten på platsen.
- Personer som dolt försöker filma eller fotografera.
- Personer som försöker dölja sitt ansikte eller har mycket kläder för årstiden.
- Personer som påstår sig representera en organisation, men saknar uniform, legitimation eller andra bevis på detta.
- Felparkerade fordon eller fordon på ovanliga platser.
- Personer i parkerat fordon under en längre tid.
- Fordon som cirkulerar utan anledning.
- Dörrar och fönster som normalt är stängda är öppna.
- Väskor, kartonger, kassar och så vidare som ingen känns vid.
- Falsksamtal till 112 med uttryckning till platsen som följd.

Tänk på!

Vad som är misstänkt utgår från hur människor beter sig eller vad de gör - inte vilka de är eller hur de ser ut.

Foto: Försvarsmakten

Totalförsvars information förbundslokalen–Kvibergs kaserner

**4 december kl 18:30, övre kaserngården 4C
Kvibergs kaserner.**

Vi erbjuder en två timmars föreläsning för dig som är intresserad av att få en fördjupad förståelse av det svenska totalförsvaret.

Föreläsningen tar bland annat upp följande fokusområden:

- Vilka olika typer av hot står Sverige inför?
- Hur ser vårt totalförsvaret ut, det vill säga summan av vårt militära och civila försvar?
- Vad kan du som individ göra för att bidra till Sveriges totalförsvaret?

I föreläsningen ingår även information om pågående konflikter i världen idag samt Sveriges medlemskap i Nato och vad det innebär.

Anmäl dig via den här länken:

[Länk](#)

Armén i framtidens operationsmiljö

Av Pontus Gyhagen | 28 okt 2024

I Nato Allied Command Transformation, (Nato ACT) rapport *Visions of warfare 2036* citerar generallöjtnant Jeffrey Lofgren en av Googles grundare Sergey Brins uttalande att ” *If what we are doing is not seen by some people as science fiction, it’s probably not transformative enough*” och antar dessa ord som en utmaning i arbetet med att försöka förstå framtidens operationsmiljö.

I Kungl. Krigsvetenskapsakademiens (KKrVA) blogg, 24-07-24, beskriver Arméchefen med flera behovet av att blicka framåt och fokusera på utveckling genom ett förändrat arbetssätt och en attitydförändring. Resonemanget återkommer till del i artikeln från 2024-10-15, där tre områden, *new doctrine*, *new technology* och *new force structure*, framkommer som tydliga fokusområden för arméns framtid. Tidigare reflektioner och budskap med beröringspunkter att just förstå framtiden och acceptera en attitydförändring inom utveckling är exempelvis Fredrik Ståhlbergs inträdesanförande i KKrVA, 2020-10-22 där

begreppet *kognitivt offensiv* används. Att vara kognitivt offensiv kan läsas parallellt med nu pågående riktningsändring för armén som allierad. Att som officer vara kognitivt offensiv och förstå vikten av innovation, kreativitet, vetenskap, teknikutveckling och hur domäner i framtidens operationsmiljö påverkar varandra är en förutsättning för att vi ska kunna möta en fiende. Det finns dock ett antal saker som enligt mitt förmenande är exempel på områden där vi redan nu måste vidta mer drastiska åtgärder för att uppnå det som Arméchefen med flera beskriver.

Även Mikael Frisell beskriver i sitt inträdesanförande till KKrVA, 2023-05-17, ett flertal områden där en förändring måste till för att kunna föra strid i en framtida operationsmiljö. Tre delar som är särskilt intressanta är beskrivningen om det *ökade tempot i krigföringen, hybridkrigföringen som det nya normala och lägesbilden ovanifrån*. Att läsa Frisells text från 2023 när vi nu närmar oss år 2025 ger oss perspektiv på hur vi idag kanske mycket väl vet saker som kommer att hända några år fram i tiden. Frågan är om vi har lyssnat på det som sagts och läst det som skrivits?

Ett exempel på ett område där attitydförändring måste tillåtas är synen på teknik. Det finns en överhängande risk att vi ser teknik, som redan idag finns som prototyper och som i vissa fall även testats i krig, som *framtiden*. Den tekniken är dock redan här och vi har redan börjat anpassa oss med eller mot den. Tekniken kommer troligen att leva fyllt av återkommande uppdateringar och fler användningsområden.

Förståelsen för framtidens operationsmiljö måste i stället utgå från den absolut senaste lägesbilden av dagens operationsmiljö och krigföring och sedan låta innovativa, kreativa krafter och forskning leda vägen. Kanske är ett generationsskifte behövligt för att skapa energi i frågan. Det kan exempelvis inte idag, år 2024, anses vara revolutionerande att prata om digitaliseringen och dess påverkan på människan eller robotar som Boston Dynamics olika system *Atlas* eller *Spot* som någonting helt nytt och som påverkar markdomänen. Just markgående obemannade system har varit en källa till beundran under många år inom markstriden men aldrig fått ta plats. Tekniken är redan idag testad kombinerad med drönare som ger förmågan att lyfta in ett obemannat system med hjälp av ett annat obemannat system. Möjligheten att nyttja tekniken inom logistik är tydlig. Vidare finns teknik som redan idag nyttjas mest inom spelvärlden men som ändå tenderar att mer och mer hitta militär nytta i *Virtual Reality* (VR) och *Augmented Reality* (AR). Om den tekniken får större plats i framtidens krigföring finns utrymme att observera en verklighet som är förstärkt med information genom ett virtuellt verktyg. Lägesuppfattningen kan därigenom bli bättre. Möjligen finns en naturlig plats inom underrättelser och ledning. Forskning om framtidens digitalisering av stridsfältet visar på kombinationer av AR, VR och Internet of Things (IoT) vilket öppnar för begreppet "*Metaverse*" som troligen är i sin linda vad avser militär nytta. Svensk forskning finns inom området men trögheten i att låta tekniken testas är tydlig. Sammankopplat med den här teknikens nyttjande i militära strukturer följer naturligt

acceptansen för cyberdomänens möjligheter att påverka över ytan i takt med ökad digitalisering. Just cyberdomänens och det elektromagnetiska spektrumets möjligheter och begräsningar är troligen något som måste ägnas mer uppmärksamhet i armén i framtiden än vad det idag får.

Ett exempel på en attityd som redan idag kan riskera att bromsa arméns utveckling mot att vara en effektiv militär organisation i en framtida operationsmiljö är delar i diskussionen om arméns behov av drönare. Här framgår en tydlig kulturell låsning i att utvecklingsarbeten utgår från *befintliga* uppgifter, organisation och teknik där tillförsel en ny typ av teknik avses eventuellt kunna ersätta, eller förbättra, en annan. Ofta beskrivs mekaniserade förband med stridsvagnar och pansarskyttefordon, där chefers beslutsfattning baserat på en ökad observationsförmåga sätts i centrum. Vidare berörs kravet på integrering i fordon med strömförsörjning och påverkan på personal som måste lösa fler uppgifter som att styra dessa system. Arbetet med en översyn av nyttan med drönare på lägre nivå i armén är nödvändigt och görs med hög ambition. Dock cirkulerar fortfarande mycket av samtalet baserat på attityden att integrering av drönare i strid är nytt, innovativt och i många fall problematiskt. Detta samtidigt som användandet av så kallade FPV-drönare (*first person view*) ökar i striderna i Ukraina med god effekt. Tekniken och metoderna för att nyttja denna är dock inget nytt utan användes av exempelvis av ISIS i striderna i Syrien och Irak. Integreringen av drönare på både stridsteknisk och taktisk nivå har även pågått i bland annat Rysslands väpnade styrkor under flera år där

exempelvis ledning av eld från artilleri varit i fokus syftande till att skapa en längre räckvidd både avseende observation och verkan. Att koppla ihop artilleri, drönare och ledningssystem med en beslutfattningsprocess skapar en effektiv och snabb cykel för bekämpning. Metoden, som idag inte kan ses som unik, hänger tydligt ihop med det tidigare begreppet bekämpningskedja eller "*kill-chain*" som idag mer utvecklas mot bekämpningsnätverk eller "*kill-network*".

Om den förmågan sammanförs med möjligheten att verka mot mål som är bepansrade blir det intressant. Metoden är redan till del integrerat med enkla medel i främst Ukrainas styrkor vilket borde öppna för samtal om hur framtidens operationsmiljö kommer att påverka begreppet *manöver* inom markstrid till att vara något annat. En sådan diskussion kommer högst troligt att innehålla en stor del känslor och engagemang från arméns personal vilket gör att det måste tas med som en naturlig del i en attitydförändring. Kanske behöver vi gå så långt att vi ifrågasätter om framtidens operationsmiljö verkligen möjliggör markstrid på det sätt vi känner den idag. De vanligt förekommande begreppen såsom *kraftsamling*, *manöver*, *eldkraft*, *tempo*, *ledning*, *överraskning*, *vilseledning* med flera, kan mycket väl behöva omprövas och utvecklas för att markstridsförband ska kunna hantera de förutsättningar som finns i framtidens operationsmiljö. Idag finns redan röster som tydligt talar för att framtidens operationsmiljö kräver en attitydförändring för att omhänderta begrepp som exempelvis

det *glesa* eller *transparenta stridsfältet*, *autonoma system*, *förstaslagsförmåga*, *supersvärmattacker*, *övertag i beslutsfattning*, *tempo* och *räckvidd*. Baserat på begrepp som dessa kan vi möjligen skapa en bild av framtidens operationsmiljö och striden i denna som en grundplatta för förståelsen om vi är på rätt plats mentalt idag och om vi har fattat rätt beslut för framtiden. Bakomliggande teknik som är kopplade till begreppen ovan finns dessutom redan idag.

Vad kommer då i morgon? Här krävs nog en normalisering av en utvecklad hotbild men en mängd olika tekniker med en militär nytta. Flygande såväl som markgående och sjögående autonoma eller fjärrstyrda system, angrepp via cyberdomänen, användandet av det elektromagnetiska spektrumet, svårigheten att vara dold för fienden och andra aktörer, civilbefolkningens roll i strid och informationsspridning, för att nämna några.

Åtgärder för att hantera tekniken för att öka egen förmåga eller motverka en fiendes förmåga måste redan vara igångsatta. Anledningen till att vi inte kommit längre sitter troligen fortfarande i en tröghet i organisationen med personal och processer som inte stödjer en effektiv förmågeutveckling. I många fall verkar utvecklingen att luta sig mot en strukturerad anskaffningsprocess i stället för en kreativ, innovativ och öppen förmågediskussion. Det råder nog inte brist på innovationskraft utan problemet finns troligen när teori ska övergå till handling. En möjlig väg framåt skulle kunna vara att bekänna sig till proxykrigföringen som koncept, som enligt *Center for strategic & international studies*, (CSIS), kan göras på tre sätt. För det första är en snabbare och mer *riskbenägen*

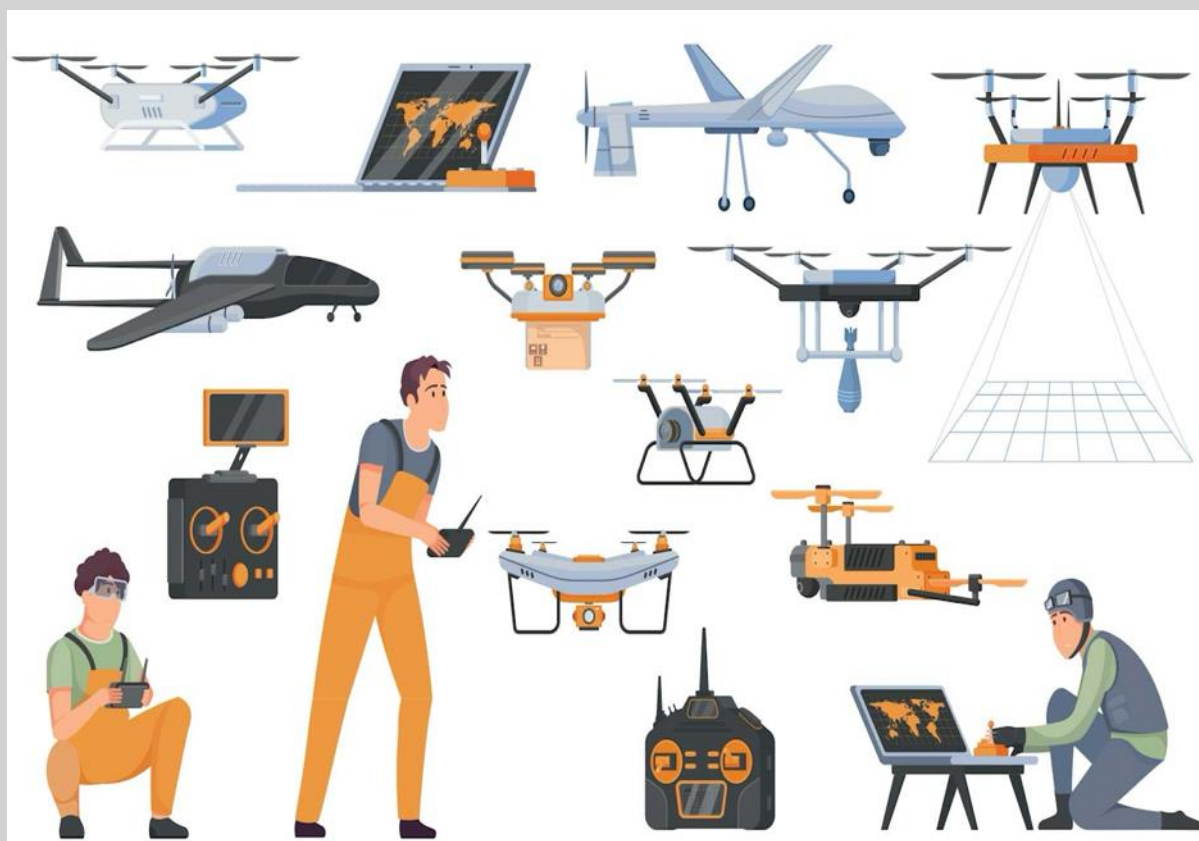
anskaffnings- och implementeringsprocess av ny teknik på stridsfältet viktigt. Här lutar man sig mot kreativa processer där innovativa lösningar på problemen testas direkt utan försvårande anskaffnings- och kravställningsprocesser. För det andra så beskrivs det stora behovet att acceptera *digitala krigsspelmiljöer* där simuleringar kan testas. Möjligheten att göra detta behöver vara spridd i organisationen med ökad tillgänglighet och inte bygga på att det görs på årsbasis i större sammanhang. För det tredje så behöver *artificiell intelligens*, (AI), börja nyttjas i stället för att beskrivas som ett hot. Riskerna bedöms vara betydligt högre genom att inte lära sig att använda AI jämfört med att implementera förmågan och lära sig dess förtjänster och brister. Arméns behov att tänka nytt blir tydligt. Det blir också en stor utmaning för en officerskår som både har ett behov av att återta värnpliktssystemet, utvecklas mot den framtida operationsmiljön och samtidigt förnygra sig.

Problemet med att i text beskriva att armén ska vara flexibel och nytänkande räcker nog inte till när dagens forskning, teknik- och metodutveckling sker i allt snabbare tempo. Att hamna i ett läge där en lösning på ett problem tas fram i en alltför långsam och komplicerad process ökar risken att lösningen i sig endast löser ett problem som inte längre finns. Vi hör även hur retoriken inom NATO nu ändras mer tydligt till att vilja minska glappet mellan de europeiska styrkornas nuläge och kommande behov av förmåga och teknik genom att mer tydligt acceptera "*learning by doing*" och attityden att problemen måste lösas *nu* inte *sen*.

Det här blir ännu mer tydligt när kravet att kunna "*fight tonight*" signaleras. Det gäller således att, som allierad, ändra attityd till begreppet utveckling. Allt för ofta möts *nytänkande* av motargumentet *beprövad erfarenhet*. Är det verkligen beprövad erfarenhet eller kan det vara så att det *traderade tyckandet* fått utrymme alldeles för länge?

Pontus Gyhagen är major vid Markstridsskolan

MARSTRANDSKLUBBEN

Carlstens fästning

Klubbens medlemmar träffas en torsdag i månaden under den kalla årstiden och lyssnar på föredrag. Ärtmiddag är också tradition.

Torsdagen den 17 oktober var Göteborgsförbundet engagerade som föredragshållare. 155 herrar lyssnade på Totalförsvarsinformation "Tillsammans försvarar vi Sverige". På Societetshuset på Marstrandsön.

Klubben räknas som Sveriges äldsta fortsatt kvarvarande herrklubb och föreningen härstammar från 1684. Den startades en gång av officerare på Marstrands/Carlstens fästning som hade tråkigt.

Societetshuset Marstrandsön

ÄR ALLT SIG LIKT? OM INTE, HÖR AV DIG.

**RING: 08-788 75 00 OCH BEGÄR VAKTHAVANDE
BEFÄL MARINEN, ELLER MAILA:
MARINEN-TIPS@MIL.SE**

FÖRSVARSMAKTEN

